

# Bütün Suç Türk Dil Kurumunun

– F.Ç.Kabadayı · 29 Ekim 2017

Gerçekten bütün suç Türk Dil Kurumu'nun...

“Aynen”den başka kelime vardı da gençlerin mi haberi olmadı yani?

Geçenlerde bindiğim dolmuşta bir kızımız telefonla konuşuyor. Konuşuyor dediysem konuşabildiğini zannediyor, çoğunlukla dinliyor ve sık sık “aynen” diyor. Telefonun karşı tarafındaki tahminimce hararetli bir felsefe yapıyor. Kızın cevabı yine aynen. Arada ağızından başka kelimeler çıkıyor ama inanın tek tük. Yanına gidip bir sözlük uzatmamak için kendimi zor tuttum. O kadar üzüldüm ki onun adına. İnanın Graham Bell ve daha önceki icatçılar böyle olacağını bilse telefonu icat etmezlerdi. İnsanın dilinden mahrum olması kadar acı bir şey var mı? Düşüncelerini bile ifade etmeye yetersiz kızımıza, birileri anlatacak, ifade edecek o da doğru cümle denk gelirse onaylayacak duruma gelmiş. Kendine söz hakkı bile tanınmayacağı günler yakın...

Niçin bu hale geldik acaba? Ne söylesek cevaben bir aynen tutturulmuş.

Yazık ki insanlar kitap okumanın boş zamanlarda yapılacak bir eylem olduğuna inandırılmış. Oysa ancak aydın insanlar bunun yanlış olduğunun bilincinde. “Kitap boş zamanda okunmaz, kitap okumaya zaman ayrılır” denmesi bu yüzden.

Birkaç yıldır okullarımızda “Okuma saati” adı altında bu yapılmaya başladı ama sanırım birçoğu ya okumayı halen sevemedi ya doğru kitabı bulamadı ya sadece bakıyor okumuyor, ya da okuduğunu anlamıyor. Çünkü okusa kelime haznesinin nasıl geliştiğinin kendisi bile farkına varamayacak.

Geçenlerde bir seminerdeyiz. Bulmaca gibiydi. Anlattığı her bilgi cümlesinde en az iki “Şey” kelimesi geçiyordu. Konuya hâkim olmasanız asla ne dediğini anlamazsınız inanın. Ben şimdi her şeyimde öyle yapsam siz nasıl şeyedeceksiniz, bir şey edin bakalım? Beni anladığınızı biliyorum.

Her yıl insanların takılıp kaldığı kelimeler vardır. Bıkana kadar, bıktırana kadar kullanırlar. Hacı, yeğen, oğlum, okey, kanki, yani, gibi basit, yakışır yakışmaz her cümleye eklenen türden. Şimdilerde bir aynen modası... Her ağrıya içilen hap gibi söylenen her şeye verilen bir cevap. Eskiden bunun yerine “Bence de sence” denirdi, bilmem hatırlar mısınız? Günbegün Türkçeyi kısalttık, katlettik, mahvettik. Kıymetini bilemedik.

Aynen kelimesi karşı tarafı da köreltecek cinsten bir kelimedir, zamanla duvara konuşuluyor izlenimi verir ve iletişim azalır ve biter.

“Hiç sevemedim bu çocuğu.”

“Aynen”

“Sence de bu elbise çok hoş değil mi?”

“Aynen...”

“Akşam arkadaşları ziyarete gidelim diyecektim sana.”

“Aynen”

“Seni seviyorum”

“Aynen”

“Bugün ne pişirsem karar veremedim”

“Aynen”

Hay aynen kadar başınıza taş düşsün. Bunun yerine “Seninle hem fikirim, kesinlikle, başka ne denebilir ki, düşüncelerine katılıyorum, doğru, buyurduğunuz gibi, bilmukabele” ya da daha ileri gidip “Ağzımdakini aldın, sen benden çok yaşayacaksın” bile denebilir.

Sakın ola yanılıp da söylediğim cümleye aynen demeyin. Aynen iade ederim.

Dedim ya bütün suç Türk Dil Kurumu'nun...

“Aynen”den başka kelime vardı da gençlerin mi haberi olmadı yani?